

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 27124010HSLF
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om temperatur inomhus;

beslutade den 2 maj 2024.

Folkhälsomyndigheten beslutar följande allmänna råd.

Tillämpningsområde

I dessa allmänna råd ges rekommendationer för tillämpningen av 2 kap. 2 och 3 §§, 9 kap. 3 och 9 §§ och 26 kap. 19 § miljöbalken samt 33 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

De allmänna råden är ett stöd för tillsynsmyndigheter vid tillsynen av temperatur i bostäder eller lokaler för allmänna ändamål där människor vistas mer än tillfälligt.

De allmänna råden är också ett stöd för verksamhetsutövare så att de kan säkerställa att deras verksamhet bedrivs i enlighet med miljöbalken.

Ord och uttryck

I dessa allmänna råd avses med:

Boenden	Lokaler för allmänna ändamål där människor tillbringar hela dygnet, exempelvis särskilda boenden för äldre, bostäder med särskild service och hem för vård eller boende (HVB).
Egenkontroll	Sådana aktiviteter, rutiner, åtgärder med mera som en verksamhetsutövare på ett systematiskt sätt ska planera, genomföra och följa upp enligt 26 kap. 19 § miljöbalken.
Lufttemperatur	Luftens temperatur inomhus.
Känslig grupp	Personer som är känsliga för kyla eller värme, till exempel personer med kroniska sjukdomar eller funktionsnedsättning samt äldre och små barn.

**HSLF-FS
2024:10**

Utkom från trycket
den 13 maj 2024

Operativ temperatur	Medelvärde av lufttemperaturen och medelstrålningstemperaturen från omgivande ytor.
Termiskt inomhusklimat	Faktorer som påverkar människans värmeutbyte med omgivningen, till exempel lufttemperatur, operativ temperatur och drag.
Verksamhetsutövare	Den som bedriver en verksamhet med bostäder eller lokaler för allmänna ändamål och som har den faktiska och rättsliga möjligheten att vidta åtgärder mot störningar och olägenheter, till exempel en fastighetsägare.
Vistelsezon	Område i ett rum avgränsat av två horisontella plan, ett 0,1 meter över golv och ett annat på 2,0 meters höjd över golv samt vertikalt 0,6 meter från yttervägg, dock 1,0 meter framför fönster eller ytterdörr.
Yttemperatur golv	Temperatur på golvytan.

Kunskapskravet, 2 kap. 2 § miljöbalken

Verksamhetsutövaren bör utifrån sitt ansvarsområde kunna bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att förhindra att det uppstår olägenhet för människors hälsa på grund av höga eller låga temperaturer eller drag i byggnaden. Verksamhetsutövaren bör ha kunskap om exempelvis byggnadens förutsättningar att hålla inomhustemperaturen inom riktvärdena enligt tabell 1, 2 och 3. Det innebär bland annat god kännedom om byggnadens värmesystem och andra installationer som har betydelse för det termiska inomhusklimatet.

Egenkontroll, 2 kap. 3 §, 26 kap. 19 § miljöbalken

Verksamhetsutövaren bör ha rutiner som förebygger olägenhet för människors hälsa på grund av höga eller låga temperaturer eller drag inomhus. Rutinerna kan till exempel handla om

- underhåll och skötsel av värmesystem, eventuella kylsystem och andra installationer som påverkar det termiska inomhusklimatet,
- behov av isoleringsåtgärder,
- övervakning av inomhustemperaturen, och
- hantering av klagomål och felanmälningar.

Planera för att förebygga höga inomhustemperaturer

Verksamhetsutövaren bör planera och anpassa sin verksamhet utifrån kunskapen om att klimatet blir varmare samt genomföra åtgärder som på både kort och lång sikt förebygger höga inomhustemperaturer. Sådana åtgärder kan exempelvis vara att

- installera solskydd vid fönster med direkt solinstrålning,
- bevara och planera för skuggande träd,

- se till att fönster kan öppnas för vädring och att detta kan ske på ett säkert sätt,
- åtgärda bristfällig isolering,
- utföra åtgärder på ventilationen, och
- utreda behovet av och förutsättningarna för komfortkyla.

Andra faktorer att beakta

Vid val av åtgärder för att sänka inomhustemperaturen bör verksamhetsutövaren även beakta andra faktorer som kan påverka människors hälsa, såsom möjlighet till utblick, tillgång till dagsljus och risk för buller. Om åtgärder som kräver mindre energi är tillräckliga för att undvika olägenhet för människors hälsa bör dessa väljas i första hand.

Åtgärder vid varning eller meddelande om höga temperaturer

När SMHI utfärdar varning eller meddelande om höga temperaturer, bör verksamhetsutövaren vara extra uppmärksam på inomhustemperaturen, och vidta ytterligare åtgärder för att begränsa risken för olägenhet för människors hälsa. Åtgärder kan till exempel vara att

- informera de som bor och vistas i byggnaden om att vädring bör ske när det är svalare ute än inne,
 - informera de som bor och vistas i byggnaden om hur de kan använda solavskärmning,
 - prioritera att hantera klagomål och felanmälningar relaterade till värme, och
 - se till att känsliga personer har tillgång till svala platser eller utrymmen.
- Det är extra viktigt i exempelvis särskilda boenden för äldre, korttidsboenden, bostäder med särskild service och förskolor. Även verksamheter som bedriver personlig assistans och hemtjänst bör vara uppmärksamma på inomhustemperaturen i bostaden hos känsliga personer så att de skyddas från höga temperaturer.

Riktvärden och bedömning, 2 kap. 3 §, 9 kap. 3 § miljöbalken och 33 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Om inomhustemperaturen inte hålls inom de riktvärden som anges i tabell 1, 2 och 3 kan den utgöra en olägenhet för människors hälsa. Temperaturen och luftens medelhastighet bör mätas i vistelsezonen. Golvtemperaturen bör mätas direkt på golvet. Riktvärdena för höst, vinter och vår anges som operativ temperatur eftersom inomhustemperaturen under denna period kan påverkas av kalla ytor. Under sommaren är det oftast tillräckligt att mäta lufttemperaturen, därför anges riktvärdet för sommar som lufttemperatur.

Vid bedömningen bör tillsynsmyndigheten även ta hänsyn till

- om en person tillhör känslig grupp,
- hur utrymmet används,
- temperaturavvikelsens varaktighet och storlek, och
- hur temperaturen varierar över dygnet.

Tabell 1. Riktvärden för lägsta inomhustemperatur

Parameter	Riktvärde
Lägsta operativa temperatur	18 °C
Lägsta operativa temperatur, känslig grupp	20 °C
Lägsta yttemperatur på golv	16 °C
Lägsta yttemperatur på golv, känslig grupp	18 °C
Luftens högsta medelhastighet vid inomhustemperatur upp till 24 °C	0,15 m/s

Tabell 2. Riktvärde för högsta inomhustemperatur höst, vinter och vår

Parameter	Riktvärde
Högsta operativa temperatur	24 °C

Tabell 3. Riktvärde för högsta inomhustemperatur sommar

Parameter	Riktvärde
Högsta lufttemperatur	26 °C

Tillämpning av riktvärden för högsta inomhustemperatur i bostäder och boenden, sommar

För känsliga grupper gäller riktvärdet i tabell 3 under hela dygnet. För övriga kan det vara acceptabelt med en något högre temperatur dagtid, men temperaturen bör inte överskrida 26 °C nattetid.

Dessa allmänna råd gäller från och med den 15 maj 2024 och ersätter Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:17) om temperatur inomhus.

Folkhälsomyndigheten

KARIN TEGMARK WISELL

Bitte Bråstad

HSLF-FS kan laddas ner via Folkhälsomyndigheten.
Webb: www.folkhalsomyndigheten.se

Författningen kan beställas via:
Norstedts Juridik
106 47 Stockholm
Telefon, kundservice: 08-657 95 00
E-post: order@forlagssystem.se
Internet: www.nj.se/offentligapublikationer

